

Motion till riksdagen

1989/90:Ub731

av Rune Backlund (c)

Värderingen av svensk och utländsk utbildning

Många flyktingar och invandrare som kommit till Sverige under senare tid har haft med sig en utbildning från hemlandet i bagaget. Det har varit allt ifrån kvalificerade examina vid universitet till mera vanliga yrkesutbildningar. Deras besvikelse har varit stor när man upptäckt att dessa utbildningar inte har varit någonting värda på den svenska arbetsmarknaden. För att kunna få arbeta inom sitt utbildningsområde har krävts av dem att man får en värdering av deras utbildning. Detta för att dels se vilken nivå utbildningen motsvaras av i Sverige och vilka kompletteringar som behövs.

Den som vill få sina betyg och examenshandlingar från utländska universitet och högskolor jämförda med motsvarande svenska utbildningar kan sedan 1984 vända sig till UHÄ. På ämbetet finns en mindre enhet som arbetar med dessa frågor. Tyvärr har resurserna till verksamheten varit små och det har skapat stora ärendebalanser och långa väntetider.

Detta att man inte tillräckligt snabbt har fått sin utbildning värderad har skapat problem för åskilliga invandrare. Man har inte kunnat söka arbete inom sitt yrke eller veta vilka kompletterande utbildningar man ska söka för att bli behörig i Sverige. Arbetslösheten är därför stor inom denna grupp. Detta förhållande är ett stort slöseri både med människor och resurser.

Osäkerheten om de utländska utbildningarna innehåll och värde skapar problem på flera håll i samhället. Företagen är osäkra vilket gör att invandrarakademierna oftast konkurreras ut av andra svenska sökanden trots att de i själva verket har mindre meriter. Utbildningsanordnare vet inte tillräckligt mycket för att rätt kunna bedömma vilka kompletteringar som måste till för att nå svensk standard. Detta skapar problem i planeringen av specialutbildningar.

Vi lever i en allt mera internationell värld. Allt fler svenskar söker också arbete utomlands. Inom ramen för ett närmare samarbete med EG öppnas också möjligheterna för en friare arbetsmarknad inom Europa. Behovet ökar då också för svenskar att få sin utbildning värderad gentemot utlandet.

Detta talar enligt min uppfattning för att den nuvarande enheten på UHÄ är för liten för sin uppgift. Vad vi i Sverige behöver för framtiden är ett fristående institut som har tillräckliga resurser för att klara av att snabbt värdera både svenska och utländska utbildningar. Institutet ska också kunna genom en faktabank ge service åt olika utbildningsanordnare. Som huvudmän för ett sådant institut kan man utöver staten också tänka sig arbetsmarknadens

parter. Verksamheten kan till stor del avgiftsfinansieras. Lösningar av den här modellen finns redan i dag i andra länder.

Mot. 1989/90
Ub731

Regeringen bör därför snarast se över möjligheterna att tillskapa ett sådant värderingsinstitut i vårt land.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättandet av ett fristående institut för värdering av svenska och utländska utbildningar.

Stockholm den 25 januari 1990

Rune Backlund (c)